

RAHVUSÜLIKOOL 95

TARTU ÜLIKOOLI
AUDOKTORID JA DOKTORID 2014

Ajaloo audoktor
Honorary Doctor of History

MICHAEL NORTH

Professor Michael North on sündinud 29. mail 1954. aastal Saksamaal Gießenis. Ta õppis Gießeni ülikoolis ajalugu ja slaavi keeli ning omandas sealsamas 1979. aastal doktorikraadi. Aastatel 1980–1994 töötas Michael North assistendi ja kuraatorina Hamburgi ajaloo muuseumis ja Kieli ülikooli kunstimuuseumis. Kielis valmis tema habilitatsioonitöö „Raharinglus ja majanduskonjunktuur Läänemere lõunaranniku maades kesk- ja uusaja piiril (1440–1570)“. Ühtlasi õpetas Michael North Hamburgi, Kieli, Bielefeldi ja Rostocki ülikoolis.

Alates 1995. aastast on Michael North olnud Greifswaldi ülikooli uusaja ajaloo korraline professor, samuti ajalooseminari juhataja, doktoriõppe programmi „Contact Area Mare Balticum: Foreignness and Integration in the Baltic Region“ ning rahvusvahelise doktoriõppe programmi „Baltic Borderlands: Shifting Boundaries of Mind and Culture in the Borderlands of the Baltic Sea Region“ juht. Aastatel 2007–2010 oli ta ühtlasi Greifswaldi ülikooli teaduse ja rahvusvahelistumise prorektor.

Michael Northi arvukad publikatsioonid majandusajaloo, kultuurikontaktide ja kunsti ning kunstikaubanduse vallas on osalenud mõjukalt teaduslikes väitlustes Euroopa ja maailma ajaloo üle alates keskajast kuni tänapäevani. Seetõttu ei ole Michael Northi jaoks olemas ka ühte ja ainsat Läänemere maade ajalugu, vaid paljude kultuuride ja ühiskondade lood, mis on osalenud selle Euroopa meresidusa regiooni loomisel ida ja lääne piirialal. Sündinud justnagu lääne pool läbipääsmatut raudset eesriiet, kaugel sisemaal Hesseni ülikoolilinnas Gießenis, huvitus Michael North varakult Ida-Euroopa ajaloost. Veelgi

enam, huvi idapoolse Euroopa vastu viis ta reisele, mis töid ta juba 1975. aastal esimest korda Tallinna ja hiljem veel korduvalt siamaile. Michael North käis läbi raudse eesriide, ületas ikka ja jälle piire, nii geograafilisi kui ka distsiplinaarseid ning osales aktiivselt ideede vahetuses akadeemiliste kultuuride vahel. Süvenemine algallikatesse kujundas temast kõrgetasemelise majandusajaloolase, kelle sügavad teadmised mõisamajandusest, Läänemere kaubandusest ja raharinglusest ilmnevad tema tunnustust leidnud doktori- ja habilitatsioonitöös. Need varased tööd tegelevad Läänemere lõunaranniku ja selle ulatusliku tagamaaga.

Edasi sai Michael Northi uurimishuvi keskmeks tegelemine kontaktide ja vahenduse ajalooga. Need ei ole mitte pelgalt sidemed riikide ja maade, vaid ka isikute, materiaalse kultuuri ja väärtushinnangute vahel varausaja kujunevates Euroopa riikides. Hollandi kunsti ja kaubanduse uurimine kunagistes hansalinnades Gdańskis, Riias ja Tallinnas avas esimesed sissevaated „naudingi ja elurõõmu“ („Genuss und Glück des Lebens“, Köln 2003) maailma Läänemere ääres, mida North käsitles kultuurilisest vaatenurgast ja mitte kui võitlust esivõimu pärast riikide vahel. Tema raamat „Läänemeremaade ajalugu“ näitab regiooni kujunemisel olulisemate teguritena pigem kaubandust ja kultuurilist mõju kui konfliktset võimupoliitikat.

Läänemeremaade ajalooliste struktuuride pikk kestus või isegi vastupanu muutustele ei ole vähemalgi määral kahandanud professor Northi agarust ja uurija-aktiivsust, küll aga näidanud, et kunagi loodud sidemed jäävad püsima aastakümneteks. Piiride ületajana on ta alal hoidnud isiklike kontakte Baltimaade teadlastega ja loonud nendele tuginevaid koostöövõrgustikke. Selle ilmekaks ja Tartu Ülikooli jaoks eriti tulusaks näiteks on koostöö rahvusvahelise doktoriõppe programmi „Baltic Borderlands: Shifting Boundaries of Mind and Culture in the Borderlands of the Baltic Sea Region“ raames, mis toetub Michael Northi tihedatele sidemetele Eestiga ja eriti sidemetele teadlaste, kolleegide ja sõpradega Tartu Ülikoolis.

Tunnustades professor Northi suurt panust hiliskeskaja ja varausaja ajaloo uurimisel Läänemere maades, mujal Euroopas ja kogu maailmas ning tema silmapaistvat ja pikaajalist koostööd Eesti ja Tartu Ülikooli teadlastega, on ülikoolil rõõm nimetada Michael North Tartu Ülikooli auddoktoriks.

Professor Michael North was born on 29 May 1954 in Gießen, Germany. He studied history and Slavonic languages at the University of Gießen and obtained his PhD degree in history in 1979. In 1980–1994 Michael North worked as assistant curator and curator at the Hamburg History Museum and at the Art Gallery of the University of Kiel. In Kiel he wrote his habilitation thesis on “Geldumlauf und Wirtschaftskonjunktur im südlichen Ostseeraum an der Wende zur Neuzeit (1440–1570)”. He has also taught at the universities of Hamburg, Kiel, Bielefeld and Rostock.

Since 1995 he has been professor and chair of Modern History at the University of Greifswald, head of the Department of History and director of the Graduate Programme “Contact Area Mare Balticum: Foreignness and Integration in the Baltic Region” and director of the Interdisciplinary Research Training Group 1540 “Baltic Borderlands: Shifting Boundaries of Mind and Culture in the Borderlands of the Baltic Sea Region”. From April 2007 until September 2010 he also served as deputy vice-chancellor for research and internationalization of the University of Greifswald.

By his numerous publications on economic history, cultural exchanges, art and commerce, Michael North has stimulated much useful scholarly discussion in European and global history from the Middle Ages to the present. Michael North believes that there is no one and only history of the Baltic Sea region, but the histories of many cultures and societies that have been involved in the creation of this region along the shores of a European maritime region between east and west. While fate located him on the western side of the allegedly impenetrable “Iron Curtain”, far away from the sea in the Hessian university town of Gießen, his interest led him to studies of Eastern European History. Moreover, he satisfied his curiosity for the Eastern Europe by extensive travels, which took him to Tallinn already in 1975. This was the starting point for repeated trips to this region. Michael North crossed the “Iron Curtain” again and again, went regularly beyond borders – both geographical and disciplinary – and contributed actively to the exchange of ideas between academic cultures. His early passion for down-to-earth research produced an excellent economic historian whose knowledge of manorial economics and Baltic trade as well as monetary circulation is reflected in his widely acknowledged dissertation and habilitation. This early research is rooted in the southern Baltic Sea region and its vast hinterlands.

The exchange idea took off to open a perspective of interconnected histories not only between states and regions, but of actors, material culture and their value in the emerging early modern European states. Dutch art and commerce in the former Hanseatic cities of Gdańsk, Riga and Tallinn produced first insights into the “material delight and the joy of living” of people in the whole Baltic Sea region which North described from a cultural perspective and not as a struggle for hegemony over the Baltic. In his History of the Baltic Sea region, trade and cultural transfers show a greater impact on region building than the rather conflicting power politics.

The longevity of structures, or even the inertia of change in the Baltic may not have had any impact on the energy of Professor North and his eager research, but it has showed him that once established contacts remain strong for decades. Crossing the borders regularly, he has kept his long-living personal connection to scholars in the Baltic states and institutionalized these ties. The most obvious and – for Tartu – the most awarding example of this is the collaborative international and interdisciplinary PhD programme “Baltic Borderlands: Shifting Boundaries of Mind and Culture in the Borderlands of the Baltic Sea Region”, which is fostered by the regular contacts of Michael North with Estonia and particularly with researchers, colleagues and friends at the University of Tartu.

In recognition of Professor North’s outstanding contribution to research of the late medieval and early modern history of the Baltics, Baltic Sea region, Europe and the world, as well as his remarkable and long-lasting cooperation with researchers from Estonia and the University of Tartu, the university is pleased to confer upon Professor Michael North the degree of Honorary Doctor of the University of Tartu.